

ST. MARY ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH
Ս. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ ՀՅՑ. ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻ

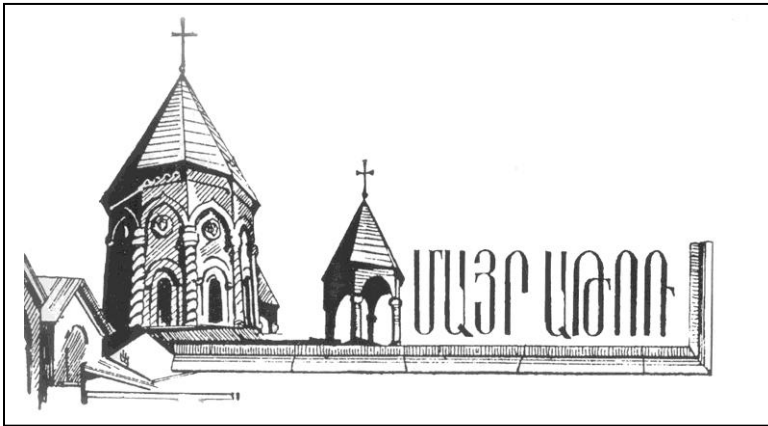
4125 Fessenden St., NW, Washington, DC 20016

Tel.: 202-363-1923, Fax: 202-537-0229;

info@stmaryaac.org; www.stmaryaac.org

Rev. Father Hovsep Karapetyan, Pastor

JUNE 6, 2010

**FEAST OF THE CATHEDRAL
OF HOLY ETCHMIADZIN**

One of the most celebrated feasts of the Armenian Church is the day when the Cathedral of Holy Etchmiadzin was established, according to the inspired vision of St. Gregory the Illuminator. According to tradition, and hagiographic sources, following the declaration of Christianity

as the Official Religion of Armenia in 301 AD, St. Gregory has a famous vision, wherein the Only Begotten Son of God – Jesus Christ, descends from Heaven, his face lit aglow, and with the strike of a golden hammer designates the site where the Mother Cathedral for the entire Armenian nation is to be founded. Hence, the name of the spiritual center for the Armenians, “Etchmiadzin”, means “the Descent of the Only Begotten” (Etch - descent, mi - only, dzin - begotten.)

St. Gregory relayed the story about his vision to the Armenian King Tiridates, under whose royal auspices and support the Cathedral of Holy Etchmiadzin was built. King Tiridates and Queen Ashkhen participated in the construction, as did the entire capital city of Vagharshapat by bringing stones from the biblical mountain of Ararat to lay the foundations. In the site marked by Christ, a Holy Altar of Descent was built.

According to Patriarch Malachia Ormanian, from the days of her establishment, the Cathedral of Holy Etchmiadzin has been the residence of the Supreme Patriarch and Catholicos of All Armenians. Thus, it is the Mother See of the Armenian Church, and as such, her universal, spiritual and administrative headquarters. Another title bestowed upon the cathedral is “Catholic” - not to be confused with the Roman Catholic faith. Catholic is a Greek word meaning “Universal”. Theologically, the cathedral has been called “catholic” as a description of the catholicity (universality) of the Church.

The feast of the Cathedral of Holy Etchmiadzin is celebrated 64 days following Easter. A Divine Liturgy is celebrated, and during services, a special hymn is sung, written by the eighth century Catholicos Sahak of Dzorap, telling of St. Gregory’s vision and the Cathedral’s construction.

Morning Service:	10:00 A.M
Holy Badarak:	10:30 A.M
Celebrant:	Fr. Hovsep Karapetyan, Pastor
Pastor's Assistant:	Dn. Leon Khoja-Eynatyan
Ushers:	Mrs. Rosemary Arkoian, Mrs. Nairi Pakoyan
Choir:	Dr. Hratch Semerjian, Director
Organist:	Mrs. Sonia Mekerdijian
Bible Readings:	Prv. 9:1-6; Zec. 3:7-4:9; Heb. 9:1-10; John 10:22-30

PRAYERS FOR SPEEDY RECOVERY FOR:

Zabelle Soghomonian Beard, Keghanoush Boyajian, Michael Dittmann, George Dunyan, Joseph Kachachi, Vahan Khoyan, George Krikorian, Kay Mangasarian, Varsenig Markarian, John Najarian, Hripsime Nazarian, Arpine Panosyan, Horen Panosyan, Mary Perkins, Araksi Prodromidis, Robert Riley, Agnes Salisbury, Armine Turmanian.

CONGRATULATIONS TO:

Dn. Leon Khoja-Eynatyan, our Pastor's Assistant, on his graduation from St. Nersess Armenian Seminary on May 22, 2010. Der Hovsep and the Parish Council wish him success and prosperity in his life mission.

THE COUPLES MINISTRY OF ST. MARY

is sponsoring a Canned Food Drive to benefit the Friendship House. Please donate canned fish, meat, fruits, soups, stews, chili or other canned goods to this important community charity. Smaller cans preferred. Boxes are set up in the Church hall for donations.

ATTENTION ACYOA ALUMNI!

We are proud to announce that the ACYOA will be publishing its first ever commemorative book just in time for its 65th year anniversary. This beautiful hardcover book will be filled with your memories, pictures and stories. Please email acyoayearbook@gmail.com for submissions and more information.

HOKEHANKIST REQUIEM SERVICE

For the Souls of:

**Yerchanik Bolat, Ovsanna Bolat,
Gulbenk Bolat, Sahag Bolat, Bahar Bolat**

Zevart Jamgochian (40th day)

**Vahe Hacinli, John & Alice Ajelian,
Ali Connor Bassett, Misak Havloodjian**

**Mary Kooyoomjian (1st yr.)
Thomas Vincent Smith (1st yr.)**

Robert H. Salisbury (3rd yr.)

Vaughn Sayian

Requested by:

Mrs. Verjin Bolat and the family

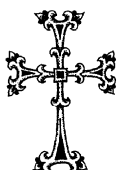
M/M Dicran Jamgochian

Hacinli and Connor families

Dr. & Mrs. Kachig (jack) & Gerry Kooyoomjian and daughters (Jennifer Kooyoomjian, Melissa & Vincenzo Kooyoomjian-LoPiccolo, Jessica & Travis & Riley Dunn), Carl & Phyllis Kooyoomjian & family (Lori & Jay Bellow & children, Jill Kooyoomjian, and Amy & Anisio Groberio & children), the Cherkerzian family children (Richard Cherkerzian, Tanya & Chris Giancola, Diane & Jim Lyons & family), and Mrs. Doris Smith & family

Mother Mrs. Agnes Salisbury and Aunt Miss Ann Kavookian

Sister Mary Sayian, son David Sayian, Daughter Carol & Bryan Talanian, grandchildren Rachel, David and Ani Talanian, and Clara Andonian

CALENDAR OF EVENTS

Sunday, June 6, after church: Discussion: “What is an Armenian Christian Marriage?” Please join us as Der Hovsep leads a spirited discussion on this important topic. This event is free and child care will be provided.

Saturday, June 12, Noon-5 PM Annual Armenian Alexandria Festival.
301 King St., Alexandria, VA

Sunday, June 13, 1:00 PM Shnorhali School Year End Hantess. Lunch and Graduation Ceremony. Details in Vestibule.

Friday, June 18, 7:00 PM Book-signing and presentation by Fr. Dr. Zaven Arzoumanian. He will also be our guest-celebrant on Sunday, June 20th. Details in the vestibule

Tuesday, June 15, 12:00 Noon Avak Society Luncheon

Sunday, June 20, Noon-4:00 PM ACYOA Red Cross Blood Drive. In Church Hall.
Details in Vestibule.

We encourage the young members of our parish to participate in the variety of programs that our Diocese offers.

St. Nersess 2010 Summer Conferences:

The living faith of the Armenian Church for young Armenians today

Post High School A.....June 11-16

Deacons' Training Program.....June 25-July 3

High School A.....July 6-14

High School B.....July 16-24

High School C.....August 3-11

Junior High School.....July 26-30

Post High School B.....August 13-19

Take the brochure with more information and the application form from the vestibule table.

Saint Vartan Camp 2010 (for campers ages 8-15)

St. Vartan invites all children to experience a place where Armenian faith and culture are nurtured and nourished, a place every child can call “home”. *Take the brochure with more information and the application form from the vestibule table.*

Boyajian Choir Leadership Development Program (August 15-22) This three-year program is open to students age 14 and up who are interested serving their church as a Choir Director in the future. Details to follow.

ԻՅՍՕ

Հունիս 6	Տոն Կաթողիկէ Սբ. Էջմիածնի
Հունիս 7	Բեթղեհեմի մանուկների, Ակակիոս վկայի, Մովկիմա քահանայի եւ Կոտրիատիոս զինվորի հիշատակության օր
Հունիս 8	Հիշատակ Ս. Նունե եւ Մանե կույսերի
Հունիս 10	Սբ. Իսահակ եւ Հովսէփ իշխանների եւ Սարգիս եւ Բագոս վկաների հիշատակության օր
Հունիս 12	Սբ. Ներսէս Մեծ Հայրապետի եւ Խաղ եպիսկոպոսի հիշատակության օր

FEAST DAYS

June 6	Feast of the Cathedral of Holy Etchmiadzin
June 7	Commemoration of the Children of Bethlehem, Acacius the Witness, Movkima the Priest and Kotriatos the Soldier
June 8	Commemoration of St. Nooneh and St. Maneh
June 10	Commemoration of St. Princes Sahak and Hovsep and St. Martyrs Sarkiss and Bagos
June 12	Commemoration of St. Nersess the Great and St. Bishop Khad

ՏՈՆ ԿԱԹՈՂԻԿԵ ՍԲ. ԷՋՄԻԱԾՆԻ

Հայոց եկեղեցու մեծ տոներից է Սբ. Գրիգոր Լուսավորչի տեսիլքով Կաթողիկէ Սբ. Էջմիածնի հիմնադրման տոնը: Ըստ ավանդության՝ Խոր Վիրապի բանտարկությունից դուրս գալուց հետո Սբ. Գրիգոր Լուսավորիչը տեսնում է նշանավոր տեսիլքը, ուր Միածինը, ողողված հրաշափառ լույսով, իջնում է երկնքից եւ ոսկե ուռով զարկում Սանդարամետի գետնափոր մեղանը՝ ցույց տալով այն տեղը, ուր պետք է կառուցվեր հայոց սուրբ հավատի տաճարը: Այստեղից էլ առաջացել է «Էջմիածին» անունը, այսինքն՝ էջ՝ (գրաբար) իջավ Միածինը: Սբ. Գրիգոր Լուսավորիչն իր տեսիլքը պատմում է հայոց Տրդատ թագավորին: Արքայի հովանավորությամբ կառուցվում է Սբ. Էջմիածնի Աստվածածնին նվիրված Կաթողիկէ Մայր Տաճարը: Քրիստոսի իջման տեղում էլ կառուցվում է Իջման Սբ. Սեղանը: Էջմիածնի կառուցման աշխատանքներին ժողովրդի հետ մասնակցել են նաեւ Տրդատ թագավորը եւ Աշխեն թագուհին: Ըստ Մաղաքիա պատրիարք Օրմանյանի Ծիսական բառարանի՝ «կաթողիկէ» նշանակում է արժանիստ մայր եկեղեցի, եւ այս անունը հատուկ տրվել է Էջմիածնի Մայր

տաճարին: Մակայն մեկ այլ իմաստով կաթողիկե են անվանել գմբեթ ունեցող բոլոր եկեղեցիներն ընդհանրապես, իսկ աստվածաբանության մեջ այդ անվանումը համարվում է եկեղեցու ընդհանրականության խորհրդապատկերը: Այս երեք իմաստներն էլ համապատասխանում են Էջմիածնի Մայր Տաճարին, քանի որ այն աթոռանիստ եկեղեցի է, գմբեթավոր եւ ընդհանրական է բոլոր հավատացյալների համար: Կաթողիկե Սբ. Էջմիածնի տոնը նշվում է Սբ. Ջատիկից 64 օր հետո կամ Հոգեգալստյան կիրակիին հաջորդող երկրորդ կիրակին: Տոնի օրը մատուցվում է Սբ. Պատարագ, իսկ ժամերգությունների ընթացքում այլ շարականների հետ երգվում է նաեւ նշանավոր «Էջ Միածինն ի Հօրէ» շարականը, որը գրել է 8-րդ դարի կաթողիկոս Սահակ Ջորափորեցին: Շարականը Գրիգոր Լուսավորչի տեսիլքի եւ տաճարի կառուցման մասին է:

ՀԻՇԱՏԱԿ Ս. ՆՈՒՆԵ և ՄԱՆԵ ԿՈՒՅՍԵՐԻ

Ս. Նունեն և Մանեն Հռիփսիմյանց կույսերի խմբից էին, որ Դիոկղետիանոս կայսեր հալածանքների ժամանակ թողել էին Հռոմն ու եկել Հայաստան: Մակայն այս երկու կույսերին Տիրոջ կողմից նախախնամված չէր նահատակվել իրենց հավատակիցների հետ: Հայաստան հասած 37 կույսերից գատվելով՝ Մանեն հեռանում է Եկեղյաց գավառի Սեպուհ լեռը, որտեղ փակվելով մի քարայրում՝ ճգնում է: Այսպես Մանե կույսն «հրեշտակային կյանքով», աղոթքով և աստվածային մխիթարությամբ զորացած ապրում է այդ այրում, որը և հետագայում իր անունով կոչվում է «Մանեի այր»: Հետաքրքրական պատմություն է հաղորդում վարքագիրը Մանեի վերջին օրերի մասին: Այդ ժամանակաշրջանում Ս. Գրիգոր Լուսավորիչն էլ է կամենում հեռանալ հասարակությունից և իր կյանքի վերջին օրերն ապրել առանձնության մեջ: Այդ ներշնչումով Հայոց հայրապետը գալիս է Դարանաղյաց լեռներ և իբրև բնակության վայր ընտրում Սեպուհ լեռան քարայրը, ուր ճգնում էր Մանեն: Երբ մոտենում է այրին, Մանեի ձայնն է լսում, որ պատվիրում է Ս. Գրիգորին երեք օրից վերադառնալ իր ընտրած քարայրի մոտ: Կատարելով սրբի ցանկությունը՝ հայրապետը վերադառնում է երեք օրից և սրբուհուն վախճանված գտնելով՝ սաղմոսներով թաղում է նրան քարայրում (323թ.): Իսկ Նունե կույսը (վրաց. աղբյուրներում՝ Նինո) հայոց Տրդատ թագավորի հալածանքներից ազատվելով՝ մեկնում է Վրաստան, Մծխիթա մայրաքաղաքը, ուր շարունակում է ապրել սրբակենցաղ աղոթական կյանքով, քարոզում և ողջ ժողովրդին դարձի բերում: Գործած հրաշքների և բարեգործությունների համար կույսին տանում են արքունիք, ուր բժշկում է հիվանդ թագահուն, ապա հրաժարվելով բոլոր թանկարժեք նվերներից, քարոզում

Տիրոջ Ավետարանը: Միհրան թագավորը ևս անմիջապես իր վրա զգալով անձանոթ Աստծու զորությունը, դարձի է գալիս: Ավետարանը քարոզվում է նաև երկրի մեծամեծերին: Այս ամենի արդյունքում Նունեի խորհրդով պատվիրակություն է առաքվում Ս. Գրիգոր Լուսավորչին և Տրդատ թագավորին՝ խընդրանքով, որ հոգևորականներ ուղարկեն իրենց երկիր՝ մկրտություններ կատարելու և սպասավորելու ժողովրդին: Այսպիսով սուրբ Նունեն դառնում է Վրաստանի առաքելուհին:

COMMEMORATION OF ST. NOONEH AND ST. MANEH

St. Nooneh and St. Mane were two of the companions of St. Hripsime, who being persecuted by the King Dioklethianos, had left Rome and reached to Armenia. However, the nuns were not destined to die together with their companions. Reaching Armenia together with her companions St. Mane left them and went to the Mountian Sepouh, in Ekeghyats region, where remaining isolated in a cave, lived an ascetic life. St. Mane lived an “angel’s life”, strengthened by means of prayers and divine consolation, and later the cave was called by her name “Mane’s cave”. Hagio-grapher presents interesting information concerning the last days of life of St. Maneh. During that same period St. Gregory the Illuminator also wished to leave the society and to live his last days in seclusion. With that goal he went to the Mountain Daraghanyats and chose as a place for living the same cave in which Mane was living an ascetic life. Approaching the cave, he heard the voice of the nun asking to return to the cave three days later. Respecting the wish of the nun, St Gregory returned to the cave three days later and finding the nun dead, buried her body in the cave in 323. The nun St. Nooneh (in the Georgian sources Nino) escaping the persecutions of the Armenian King Tiridates, left for Georgia, the capital city of Metskhita. There she continued to live a prayerful life and preached the Gospel, as the result of which the entire nation was converted to Christianity. Becoming famous for the miracles she worked and for her philanthropic activity, Nooneh was taken to the royal palace, where she healed the sick queen. Refusing of all precious gifts, Nooneh continued preaching the Gospel. The Georgian King Mihran, immediately feeling the might of the unknown to him God, was converted to Christianity. The Gospel was preached also to the state officials of the country. As the result of all these events, upon the advice of Nooneh a delegation was sent to the Armenian Pontiff St. Gregory the Illuminator and the Armenian King Tiridates asking to send clergy for performing baptism and realizing spiritual service. Thus, St. Nooneh became the apostle of Georgia.

²²Then came the Feast of Dedication^[a] at Jerusalem. It was winter,
²³and Jesus was in the temple area walking in Solomon's Colonnade.
²⁴The Jews gathered around him, saying, "How long will you keep us in suspense? If you are the Christ,^[b] tell us plainly." ²⁵Jesus answered, "I did tell you, but you do not believe. The miracles I do in my Father's name speak for me, ²⁶but you do not believe because you are not my sheep. ²⁷My sheep listen to my voice; I know them, and they follow me. ²⁸I give them eternal life, and they shall never perish; no one can snatch them out of my hand. ²⁹My Father, who has given them to me, is greater than all^[c]; no one can snatch them out of my Father's hand. ³⁰I and the Father are one."

John 10:22-30

²²Այն ժամանակ Երուսաղէմում տաճարի Նաւակատիքի տօն էր, եւ ձմեռ էր: ²³Եւ Յիսուս շրջում էր տաճարի մէջ, Սողոմոնի սրահում: ²⁴Հրեաները նրա շուրջը հաւաքուեցին ու ասացին. «Մինչեւ ե՞րբ մեր հոգին պիտի հանես. եթէ դու ես Քրիստոսը, համարձակ ասա՛ մեզ»: ²⁵Յիսուս պատասխանեց նրանց եւ ասաց. «Ձեզ ասացի, եւ ինձ չէք հաւատում. այն գործերը, որ ես անում եմ իմ Հօր անունով, դրանք վկայում են իմ մասին: ²⁶Բայց դուք չէք հաւատում, որովհետեւ իմ ոչխարներից չէք. ²⁷իմ ոչխարներն իմ ձայնը լսում են, եւ ես ճանաչում եմ նրանց. եւ նրանք գալու են իմ յետեւից. ²⁸եւ ես նրանց կը տամ յաւիտենական կեանք. եւ նրանք չեն կորչի յաւիտեան. եւ ոչ ոք նրանց իմ ձեռքից չի յափշտակի: ²⁹Իմ Հայրը, որ նրանց ինձ տուեց, ամենքից մեծ է. եւ իմ Հօր ձեռքից ոչ ոք չի կարող ոչինչ յափշտակել: ³⁰Ես եւ իմ Հայրը մի ենք»: